

men det er en Myndighed, som gives Ministeren til at meddele en Tilladelse ud over Loven, hvor det ikke kan skade det Almindelige; en Tilladelse, som ellers i Almindelighed ikke vilde existere. Dette beder jeg det ærede Thing lægge Mærke til, og jeg skulde næsten troe, at den ærede Taler selv vilde tage noget Hensyn hertil.

David: Jeg indskrænkede mig udtrykkelig til det sidste Uendingsforslag. Naar det ærede Medlem, som sidst talte, sagde, at Forslaget kun gik ud paa at give Ministeren en Bemyndigelse til at tillade, „hvor det ikke kunde skade,“ saa er det jo netop det, som er punctum controversiæ, om det altid ganske noie kan afgjøres, om det kan skade eller ikke; men desuden maa man lægge Mærke til, at den Bemyndigelse, her er Tale om, og som gaaer ud paa, at tillade Noget til en Enkelt, kan have til Følge at unddrage alle Andre et Gode, som de have havt, nemlig at være befriede for et Anlæg, som kan afdedkomme Skade.

Eunde: Jeg skal ikke negte, at hvilket somhelst Skjon, der afgives, kan tænkes at være urigtigt og saaledes ogsaa ved denne Leilighed, men det forekommer mig dog, at naar der er bestemte Regler for, hvad der i Almindelighed skulde følges, er man ikke saalidet sikker for, at et Skjon ved denne Leilighed ikke vil blive urigtigt; thi det er ganske klart, at naar det hedder: „den Næringsvei maa i Almindelighed ikke findes i Byen,“ saa vil Ministeren see sig vel for, forinden han afviger fra denne Regel; han vil vistnok ikke saa let tage feil, som naar det Hele var stillet ganske frit, naar det til enhver Tid var overladt ham, at kunne bevilge eller ikke bevilge, om en Næringsvei maatte anlægges her eller der. Det forekommer mig, at naar der er en almindelig Regel, og der kun undtagelsesviis afviges deraf, saa gaaer man sikrere end ellers.

Nothe: Det Forslag, som her er stillet, har fra en vis Side overordentlig meget Tillalende ved sig, saaledes at jeg fra Begyndelsen af vilde være tilbøielig til at stemme derfor, men jeg troer, at naar man seer hen til de practiske Forhold, saaledes som de virkelig stille sig, vil et saadant Forslags Vedtagelse ikke være hensigtsmæssig. Det gaaer rigtig-

nok ud paa, at Vedkommende, forinden de etablere et af de omhandlede i Almindelighed som skadelige ansete Næringsbrug, skulle paatage sig den Forpligtelse, at iværksætte det paa en saadan Maade, at det ikke skader, og deraf følger altsaa, at dersom det senere kunde bevises, at det virkelig var skadeligt, skulle de være forpligtede til at nedlægge det. Saaledes som et saadant Forhold vil stille sig i Praxis, vil man i mange Tilfælde være tilbøielig til at overtage denne Forpligtelse, naar man ønsker at etablere et af de her omhandlede Anlæg paa et Sted, hvor det ellers ikke kunde være tilladt; man vil forpligte sig til at indrette det saaledes, at det ikke bliver skadeligt, og Ministeren vil altsaa i Genhold hertil, saavidt jeg skønner, være forpligtet til at indrømme en saadan Tilladelse, som den, der er søgt om, men naar det nu senere fra en eller anden Side paastaaes, at det dog er skadeligt, saa skal den, som anseer sig for at være brøstholden, idetmindste forsaavidt jeg forstaaer, først bevise, at det virkelig er skadeligt, uagtet det, efter Loven, saaledes som dens Princip er, maa antages, at der er Præsumption for, at det i Almindelighed vil være det. Bevisbyrden falder altsaa først over paa dem, som troe at lide derved; dersom de nu ogsaa føre et saadant Beviis, som det i mange Tilfælde vil være vanskeligt at føre, naar det skal være et virkelig strengt juridisk Beviis, vil der dog, efter de sædvanlige Forhold, være en stor Grad af Tilbøielighed hos Ministeren, eller, dersom Sagen bringes for Domstolene, da hos Dommeren, til ikke at være saa overordentlig streng mod en Mand, der har etableret et Anlæg, og for hvem det vilde være en fuldkommen Belfærdssag, om han skulde blive forpligtet til senere at nedlægge det igjen, og man vil da ad denne Vej let komme til at faae Anlæg, som virkelig ere skadelige, og som man dog vil være meget betænkelig ved senere at forbyde. Jeg troer, at man, netop af hvad der tidligere er passeret i den Henseende vil kunne overbevise sig om det Betænelige ved et saadant Forslag. Det er mig bekjendt, at der tidligere har været Tilfælde, hvor en Mand for Exempel har faaet Tilladelse til at indrette en Dampfor-